

UVOD

Izrađivač Strategije u suradnji sa stručnim službama Grada proveo je aktivnosti uključivanja drugih dionika odnosno istraživanja javnog mnijenja s ciljem identifikacije razvojnih ograničenja i potencijala, te potreba i očekivanja, s aspekta korisnika javnih dobara i usluga.

Ovo je važno i vrijedno učiniti iz više razloga od kojih je prvi svakako ispunjavanje obveznog metodološkog pristupa izradi strategija po principu partnerstva. Dakle, važno je uključiti sve društvene i interesne skupine u izradu ključnog strateškog dokumenta Grada kako bi se ispunio princip partnerstva na što nižoj razini i omogućilo se svakom pojedincu da se izjasni o ovoj važnoj temi.

Osim toga, strategija se po svojoj važnosti i učinku dugoročno odnosi na cijeli prostor Grada i na sve pojedince i društvene skupine koje tu žive i rade, te je stoga od velikog značaja da i sudjeluju u kreiranju same strategije, definiranju razvojnih prioriteta i ciljeva.

Konačno, strategija JLS je prvo strateško utemeljenje (relevantnost) svakog projekta koji se s područja JLS bude kandidirao na natječaje za dobivanje EU potpore.

Same aktivnosti uključivanja dionika (partnera) su provedene:

- izradom anketnih upitnika koje je Radna skupina koristila pri anketiranju poduzetnika, poljoprivrednika, udruga i građana,
- održavanjem dva tematska panela za ciljane skupine koje je proveo Izrađivač Strategije u Grubišnom Polju 03. srpnja 2015. godine.

U nastavku slijedi prezentacija analize anketnih upitnika.

Svi tablični i grafički prikazi rezultat su anketa i obrade istih od strane autora.

REZULTATI ANALIZE ANKETNIH UPITNIKA

Anketiranje je provedeno na ciljanim skupinama koje su činile:

- poduzetnici,
- poljoprivrednici,
- poduzetnici u turističkoj djelatnosti,
- udruge i građani.

Neke grupe odgovora strukturirane su na način da ispitanici broječanom veličinom (1 – 5) vrednuje relevantnost pojedinog pitanja ili tvrdnje. Dakle, što je tvrdnja relevantnija brojčana oznaka je viša.

Također, pojedine aspekte stanja određene pojavnosti ili rada gradske Uprave ispitanici su također osjenjivali brojčanim oznakama od 1 do 5 s tim da je 5 najpozitivnija ocjena.

Ocjene iskazane u tablicama i grafovima prosjek su ocjena anketiranih.

Rezultati anketiranja malih i srednjih poduzetnika

Poduzetnici su svakako jedan od najvažnijih partnera JLS-a koji svojim poduzetničkim aktivnostima u značajnom dijelu utječu na društveno i gospodarsko stanje određenog prostora. Oni su nositelji razvoja, zapošljavanja, generiraju značajan dio prihoda stanovništva i same jedinice lokalne samouprave.

S druge strane, Strategija poduzetnicima daje okvir za djelovanje i ulaganje, te treba biti potpora njihovom budućem poslovanju.

Tablica 1: Osnovni podaci o uzorku anketiranih poduzetnika

Broj anketiranih	18
Broj zaposlenih	165
Izvoznici	16,7%
Planiranje novih ulaganja	58,8%
Planira koristiti EU fondove	41,2%
Planira nova zapošljavanja	56,2%

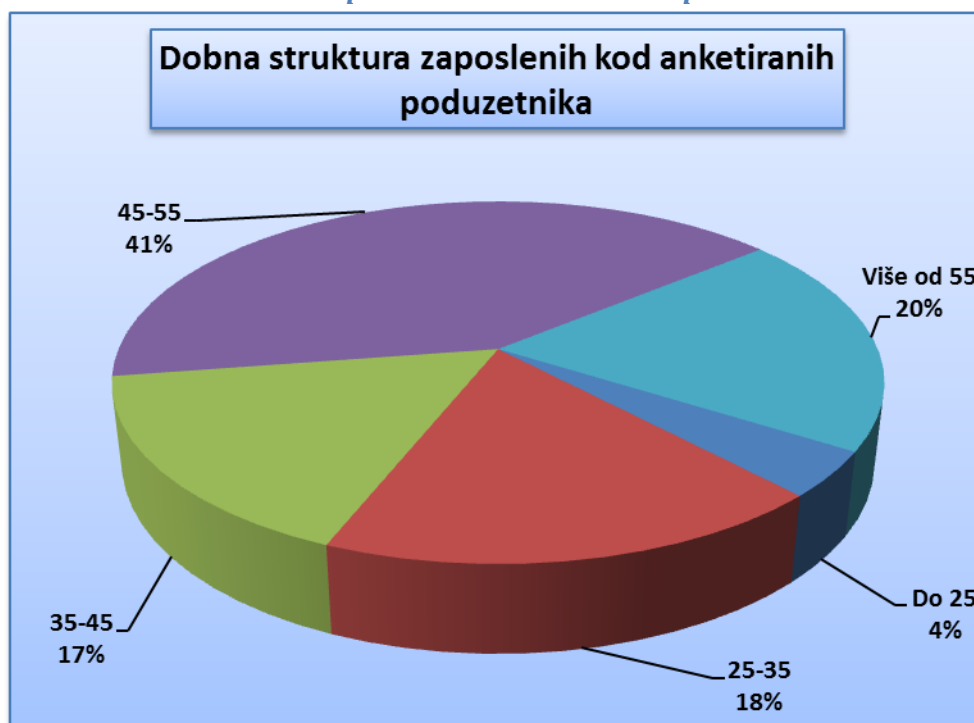
Kako je vidljivo u Tablici 1, anketom je obuhvaćeno 18 poduzetnika koji upošljavaju 165 zaposlenika (oko 32% ukupno zaposlenih kod poduzetnika na području Grada).

Od ukupno anketiranih poduzetnika samo 16,7% izvozi svoje proizvode izvan granica RH.

Nova ulaganja u iduće dvije godine planira 58,8% anketiranih poduzetnika, dok njih 41,2% za te investicije planira koristiti potporu iz EU fondova. Ovo je relativno mali postotok s obzirom na mogućnosti i raspoloživa sredstva za poduzetnike iz više fondova (ERDF, EARDF, ESF).

Preporuka je stoga to više informirati poduzetnike o mogućnostima i načinima ostvarenja potpore za svoje poduzetničke projekte.

Slika 1: Dobna struktura zaposlenih kod anketiranih poduzetnika

Iz Slike 1 vidljiva je dobna struktura zaposlenih iz koje je vidljivo da je 61% zaposlenika starije od 45 godina, dok je svega 4% zaposlenika (njih 6) mlađe od 25 godina. Iz ove se strukture može zaključiti slabija upošljivost mladih na području Grada što je svakako nepovoljan pokazatelj za trenutna ali posebice dugoročna demografska i gospodarska kretanja.

Slika 2: Kvalifikacijska struktura zaposlenih kod anketiranih

poduzetnika

Iz Slike 2 je vidljivo da od ukupnog broja zaposlenika 16% ima višu i visoku struktu spremu. Ovo je značajno iznad udjela ovakvog stanovništva u ukupnom stanovništvu Grada. Najznačajniji dio zaposlenika ima srednju stručnu psremu, dok 10% čine nekvalificirani

Tablica 2: Najznačajniji problemi u poslovanju poduzetnika

Nedostatak obrtnih sredstava	2,5
Prodaja i naplata proizvoda i/ili usluga	2,9
Administrativne prepreke i neučinkovita lokalna javna uprava	2,2
Nedostatno razvijena poslovna i opća infrastruktura	1,9
Nedostatak investicijskih sredstava	2,3

Iz Tablice 2 vidljivo je da poduzetnicima najveći problem u poslovanju predstavlja prodaja i naplata njihovih proizvoda. Na drugom je mjestu nedostatak obrtnih sredstava, te nakon toga nedostatak investicijskih sredstava.

Također, iz ocjene koju su dali poduzetnici nedostatak poslovne infratsrukture ne vide kao ograničenje svom poslovanju. Ovo je očekivanu s obzirom na raspoloživost poslovnih zona na području Grada.

Tablica 3: Ocjena pojedinih pokazatelja poduzetničkog okruženja

Ocijenite dostupnost potrebnih kadrova na lokalnom tržištu rada?	2,7
Ocijenite kvalitetu ljudskih resursa na lokalnom tržištu rada?	2,7
Kako ocjenjujete komunikaciju s lokalnom javnom upravom?	3,5

Koliko ste upoznati s radom lokalne javne uprave i mjerama koje poduzima s ciljem pomoći poduzetnicima?	2,9
Ocijenite Grubišno Polje kao mjesto za vođenje poslova Vaše tvrtke	3,4
Kako ocjenjujete značaj postojeće poduzetničke zone za razvoj i unapređenje poduzetništva na području Grubišnog Polja?	2,9
Ocijenite značaj i pomoć mogućeg poduzetničkog inkubatora s pripadajućim dodatnim sadržajima za unapređenje poslovne klime u Grubišnom Polju	3,6

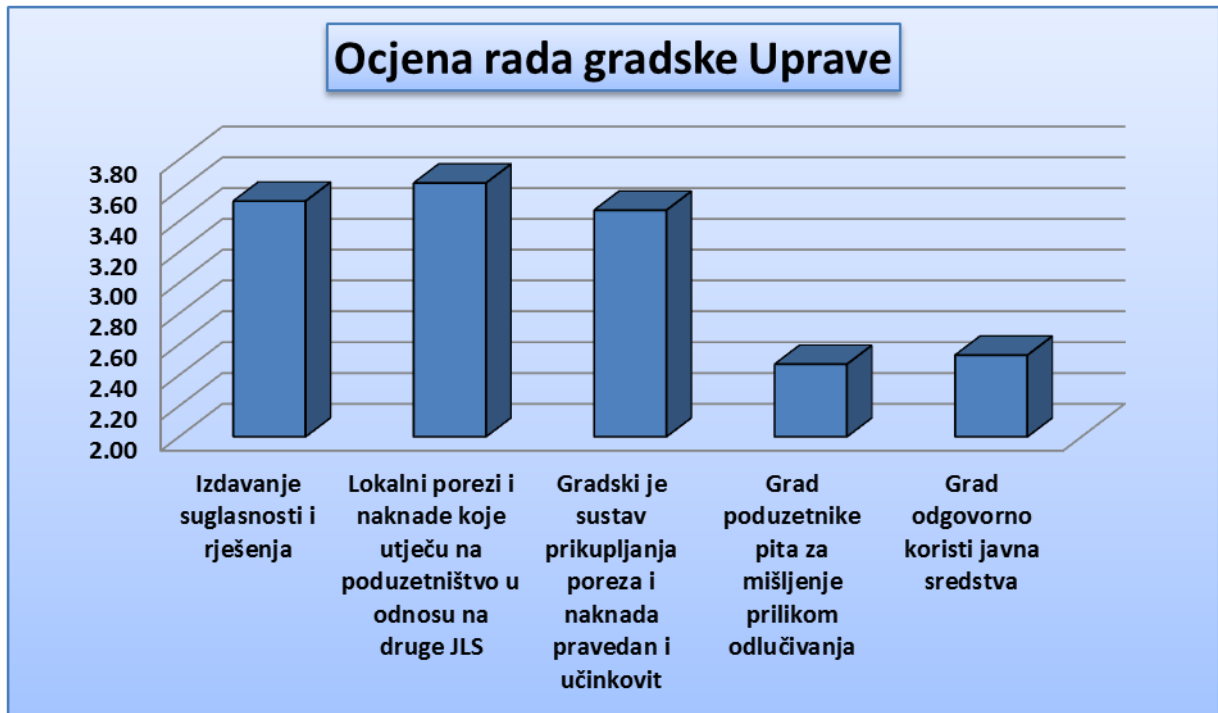
U Tablici 4 nalaze se prosječne ocjene poduzetnika na konkretna pitanja vezana za pojedine aspekte poduzetničkog okruženja na području Grada.

Poduzetnici su komunikaciju s gradskom upravom ocijenili najvišom ocjenom – 3,5. Također, Grubišno Polje kao mjesto za poslovanje dobilo je ocjenu 3,4 što se može smatrati zadovoljavajućom ocjenom. Ovo govori da su poduzetnici u prosjeku zadovoljni i pozitivno raspoloženi prema poslovanju na području Grada što je svakako dobar preduvjet za daljnje iskorake u unapređenju njihova poslovanja.

Nešto niže ocjene dobila je informiranost poduzetnika o radu gradske uprave. Najnižu ocjenu dobila je dostupnost i kvaliteta radne snage na području Grada.

Konačno, poduzetnici su visokom ocjenom ocijenili mogući učinak izgradnje poduzetničkog inkubatora na unapređenje poslovne klime u Gradu. Ovo svakako valja imati na umu, kao i mogući učinak inkubatora na ulazak u svijet poduzetništva novih poduzetnika posebice mladih.

Slika 3: Ocjena rada gradske Uprave

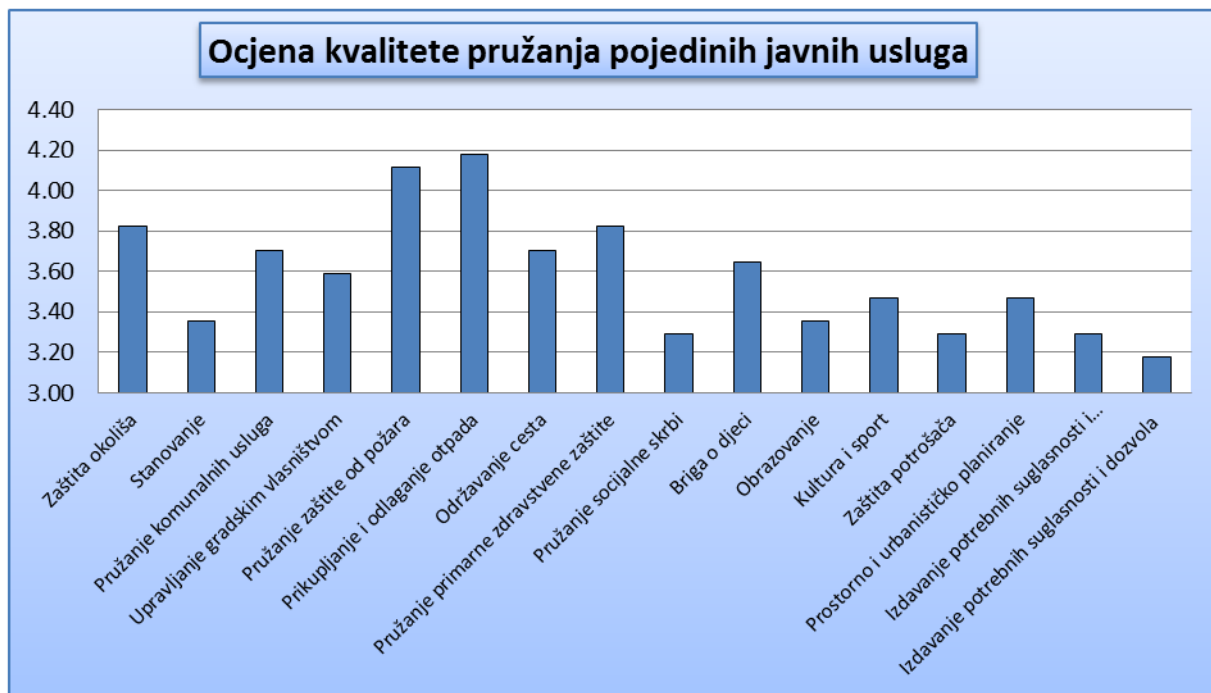

Iz Slike 3 je vidljivo da su poduzetnici dosta visokim ocjenama ocijenili razinu i sustav lokalnih poreza i naknada, te izdavanje potrebnih suglasnosti i rješenja iz nadležnosti Grada.

Međutim, dosta je nisko ocijenjena otvorenost gradske Uprave prema poduzetnicima u smislu konzultiranja i informiranja o mjerama koje poduzima. Ovo se poklapa sa slabijom ocjenom iste pojave u Tablici 3.

Također, poduzetnici su relativno niskom ocjenom ocijenili način trošenja proračunskih sredstava Grada. Ovo također govori da je potrebno više komunikacije s poduzetnicima kako bi se steklo više povjerenja poduzetnika ili unaprijedilo proračunski proces.

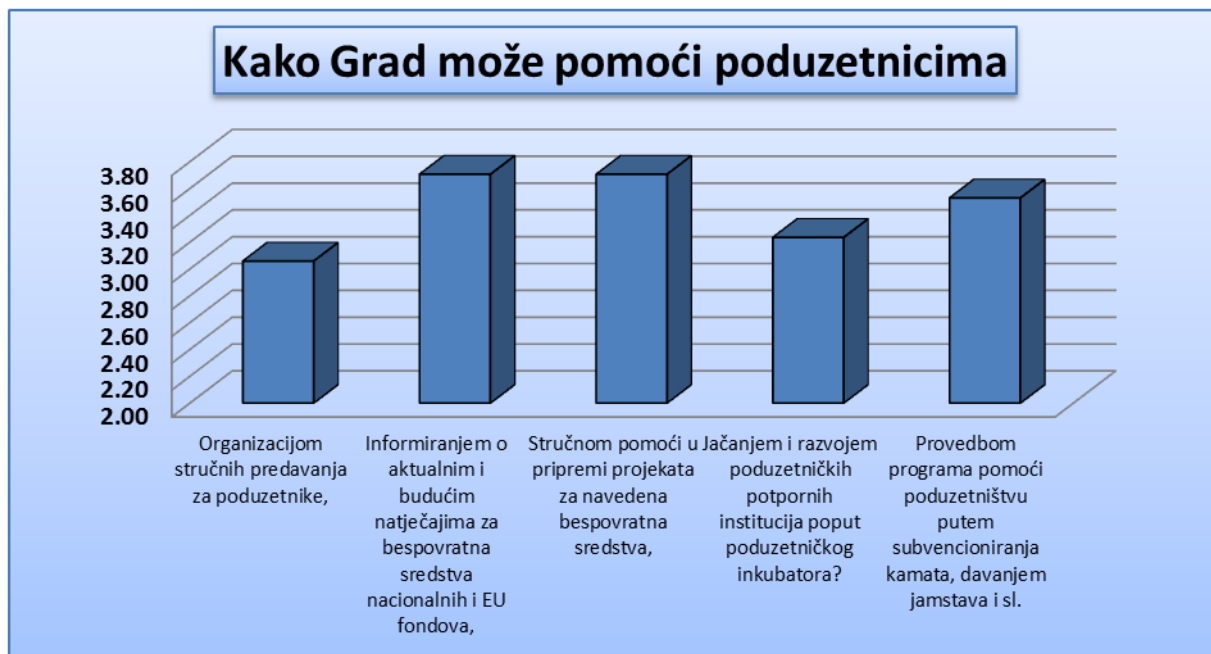
Slika 4: Ocjena kvalitete pružanja pojedinih javnih usluga

Iz gornje je slike vidljiva ocjena poduzetnika pojedinih javnih usluga. Vidljivo je da su najbolje ocijenjena područja prikupljanje i odlaganje otpada, zaštita okoliša, primarna zdravstvena zaštita, komunalne usluge, održavanje cesta i briga o djeci.

Niže ocjene su dobile usluge socijalne skrbi, obrazovanja, stanovanja, te izdavanje potrebnih dozvola i suglasnosti.

Slika 5: Prostor za pomoć Grada poduzetnicima

Od odgovora ponuđenih poduzetnicima kako im Grad može pomoći, najveće su ocjene dobili odgovori koji su se odnosili na informiranje o mogućnostima financiranja njihovih projekata iz EU fondova, budućim natječajima, te stručnom pomoći u njihovoj pripremi.

Rezultati anketiranja poljoprivrednika

Anketom je obuhvaćeno 17 poljoprivrednika. Kod navedenih poljoprivrednika prosječno je 3,6 članova domaćinstva koji ovise o poljoprivrednoj proizvodnji. Prosječna površina kojom raspolažu anketirani poljoprivrednici je 25,6 hektara.

Od ukupnog broja poljoprivrednika njih oko 50% planira nova ulaganja.

Tablica 4: Osnovne informacije o anketiranim poljoprivrednicima

Broj anketiranih	17	NKV	6,3%
Broj članova domaćinstva koji ovisi o poljoprivrednoj djelatnosti	3,6	SSS	81,3%
Prosječna površina kojom raspolaže poljoprivredno gospodarstvo, ha	25,6	VŠS	6,3%
Broj poljoprivrednika koji planiraju nova ulaganja	8	VSS	6,3%

Od ukupnog broj zaposlenih kod anketiranih poljoprivrednika njih 12,6% ima višu ili vidoku stručnu spremu, 81,3% srednju a 6,3% su NKV radnici.

Tablica 5: Najpozitivnije stvari u vezi s poljoprivredom na području Grada

Povećanje površina pod trajnim nasadima
Prelazak na eko proizvodnju
Velika poljoprivredna površina
Grad financijski pomaže u slučaju elementarnih nepogoda
Područje je od posebne državne skrbi
Infrastruktura, osim kanalizacije
Vodovod

U Tablici 5 vidljive su ocjene samih poljoprivrednika o pozitivnim stanjima i kretanjima vezanim za poljoprivredu na području Grada.

Najpozitivnijim se ocjenjuje kretanje koje se može nazvati prelazak na akumulativnije kulture poput trajnih nasada i eko proizvodnje. Ovu su svakako trendovi koji se mogu coijeniti pozitivnim i koji bi mogli biti potpomognuti EU sredstvima. Naime, EU želi povećati dodanu vrijednost koju poljoprivrednici daju proizvodima, doradu i preradu primarnih poljoprivrednih proizvoda, jačanje statusa poljoprivrednih proizvođača u lancu stvaranja dodane vrijednosti, te jačanje njihovog položaja na tržištu.

Tablica 6: Najnegativnije stvari u vezi poljoprivrede na području Grada

Infrastruktura - nesređeni lokalni poljski putovi - 5 X
Stara poljoprivredna gospodarstva
Mala poljoprivredna gospodarstva
Nema dovoljno stručnog savjetovanja poljoprivrednika
Izostanak pomoći Grada
Nemogućnost uzimanja zemljišta u zakup
Nedostatak tržišta
Niska cijena proizvoda

Kao najnegativnija pojava se ocjenjuje neodržavanje poljskih puteva. Ovo je svakako nešto o čemu bi gradska Uprava trebala razmisliti. Također, ono u čemu Grad može pomoći jest organiziranje savjetovanja za poljoprivrednike i drugim oblicim pomoći koje su nadležnosti Grada ili ih Grad može organizirati. U nastavku su ocjene koje su poljoprivrednici dali za ponuđene odgovore glede moguće pomoći Grada poljoprivrednicima.

Tablica 7: Kako Grad može pomoći poljoprivrednicima

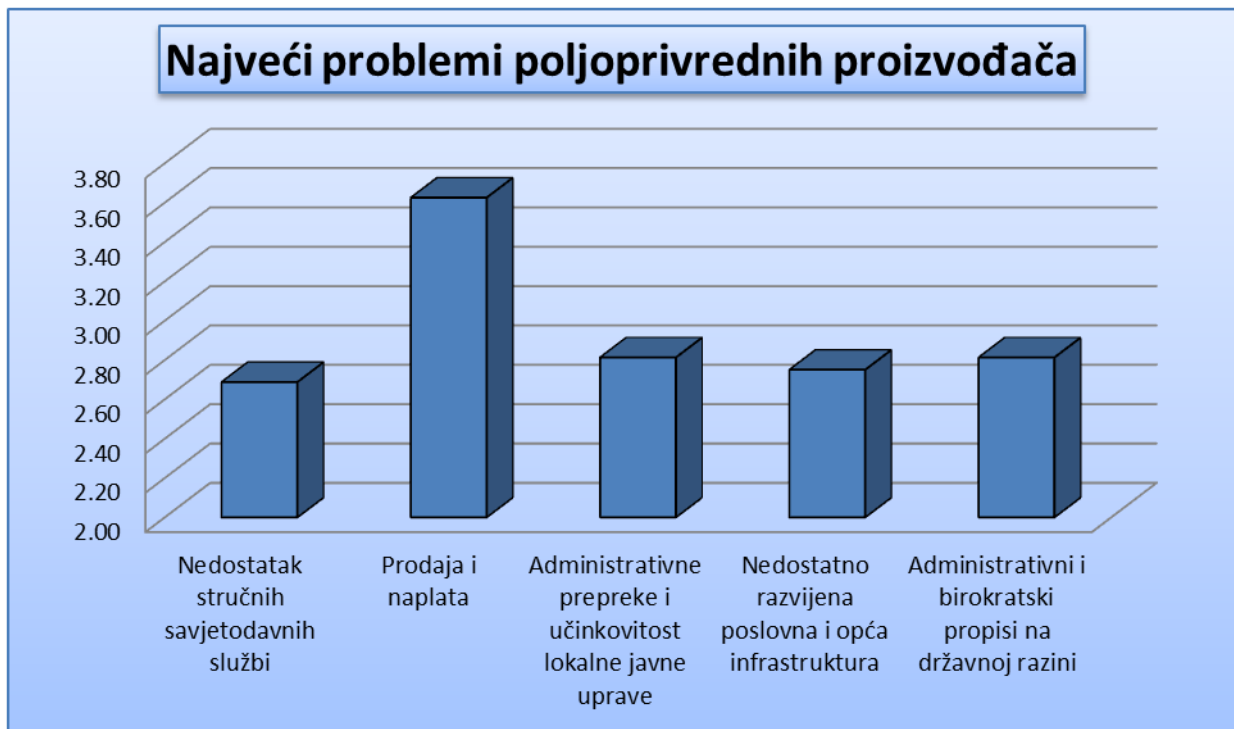
Organizacijom stručnih predavanja za poljoprivrednike	3,69
Informiranjem o aktualnim natječajima za bespovratna sredstva nacionalnih i EU fondova,	3,63
Stručnom pomoći u pripremi projekata za navedena bespovratna sredstva	3,63

Tablica 8: Ocjene

Ocijenite potencijal Grubišnog Polja (administrativno područje Grada) kao poljoprivrednog područja.	3,44
Kako ocjenjujete komunikaciju s lokalnom javnom upravom?	3,40
Koliko ste upoznati s načelima i ciljevima ZPP (Zajedničke poljoprivredne politike)?	3,20

Iz Tablice 8 je vidljivo pozitivno raspoloženje poljoprivrednika prema potencijalu Grubišnog Polja za poljoprivrednu djelatnost, kao i prema komunikaciji s gradskom Upravom.

Slika 6: Najveći problemi poljoprivrednih proizvođača

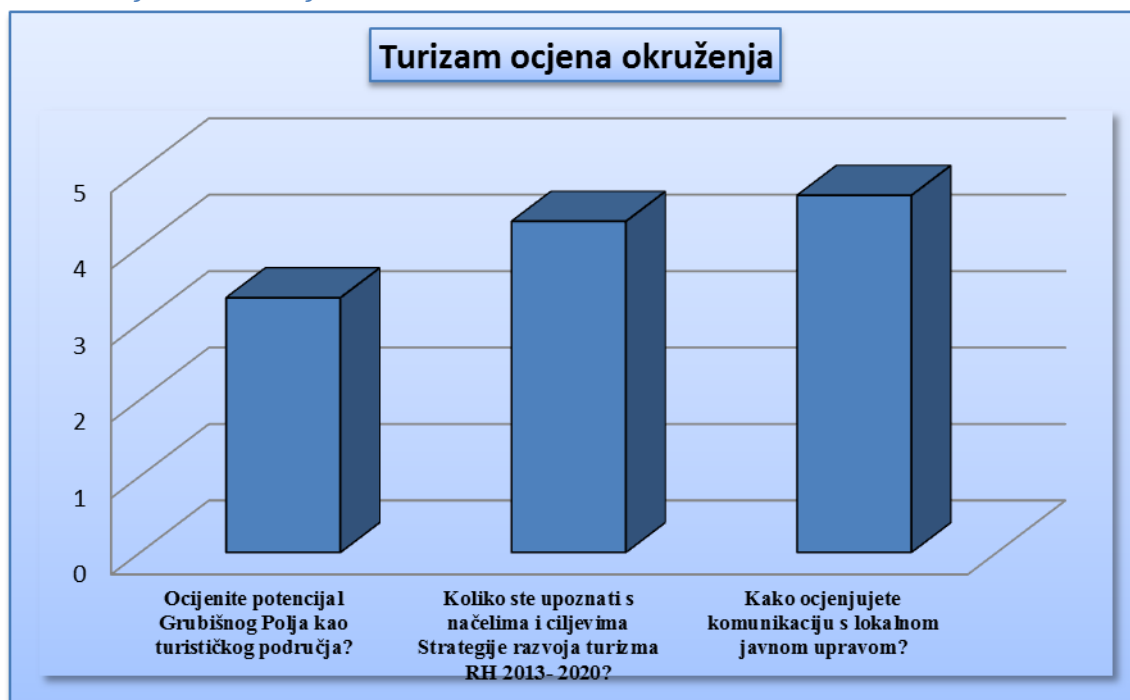
Slično kao i kod poduzetnika, i poljoprivredni su proizvođači kao najveći problem naveli prodaju i naplatu svojih proizvoda. Ovo je, s obzirom na trenutno opće stanje otežane naplate u Hrvatskoj, očekivan odgovor.

Na drugom su mjestu, znatno nižim ocjenama (manji intenzitet problema) označene administrativne prepreke na državnoj i lokalnoj razini.

Rezultati anketiranja djelatnika u turizmu

Anketom je obuhvaćeno 9 djelatnika iz djelatnosti turizma s područja Grada Grubišnog Polja.

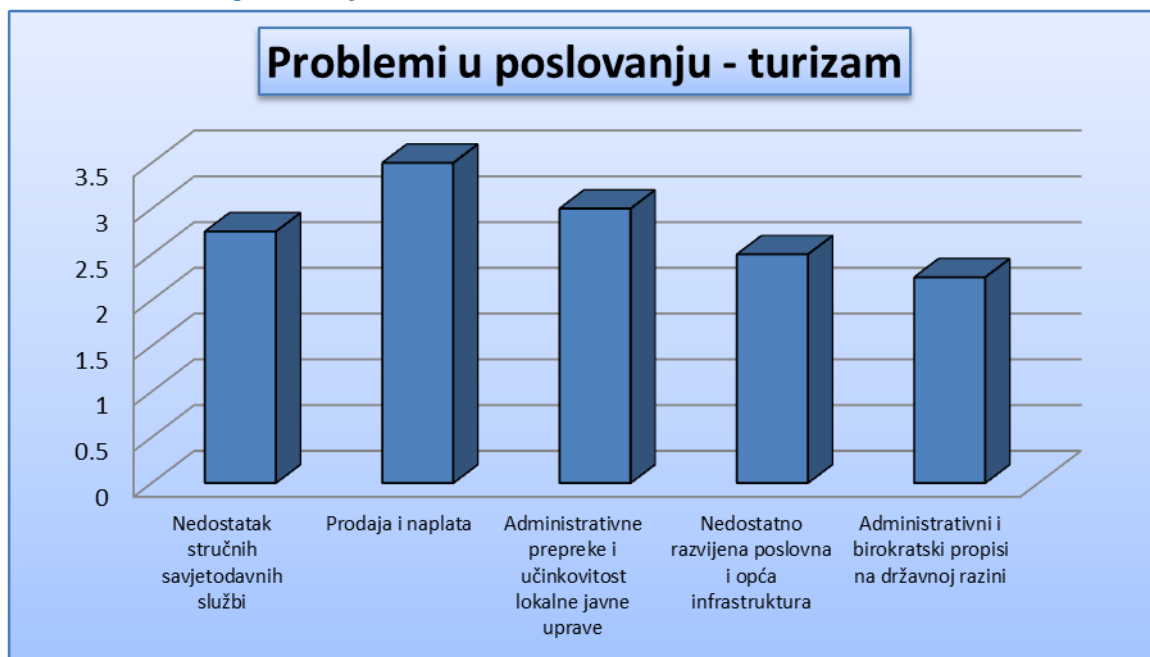
Slika 7: Ocjena okruženja u turizmu

Potencijal Grubišnog Polja kao turističkog kraja ocijenjen je ocjenom 3,4, dok je poznavanje načela i ciljeva nacionalne turističke strategije ocijenjeno s 4,3.

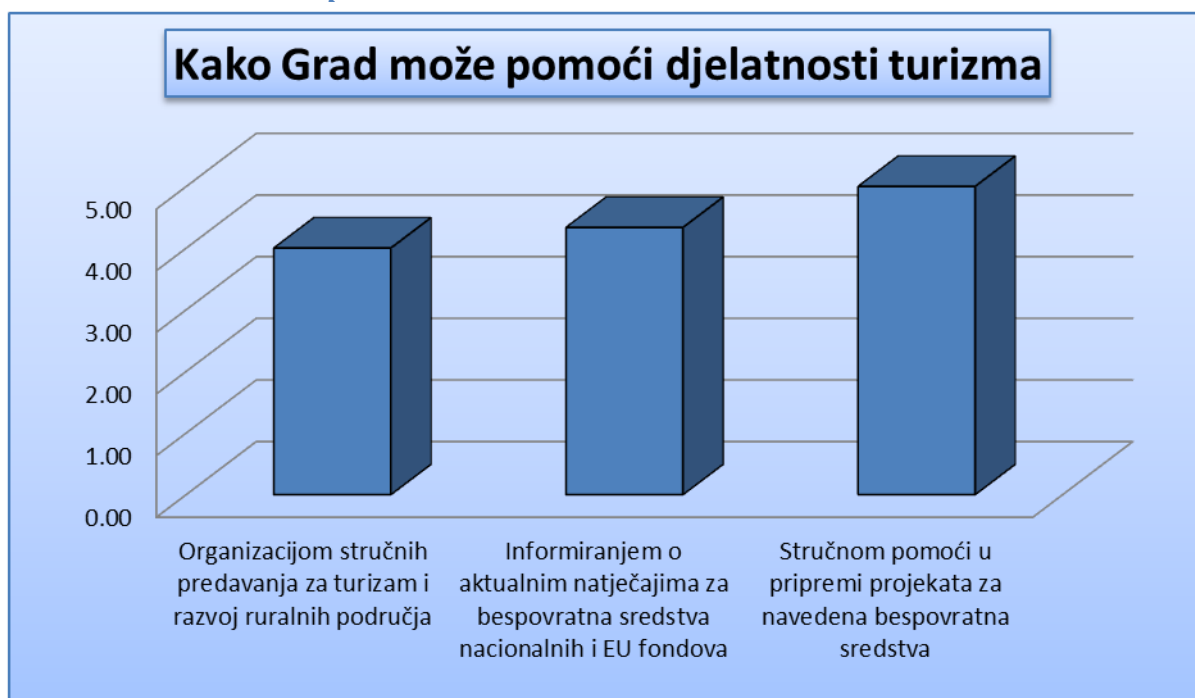
Iz prethodne su slike vidljive visoke ocjene koje su djelatnici u turizmu dali kvaliteti komunikacije s gradskom Upravom.

Slika 8: Problemi poslovanja u turizmu

Najveći problem djelatnicima u turizmu, od ponuđenih anketnih odgovora, predstavlja prodaja i naplata njihovih proizvoda i usluga. Na drugom su mjestu administrativne prepreke na lokalnoj razini, nedostatak stručnih savjetodavnih službi itd.

Slika 9: Kako Grad može pomoći turizmu

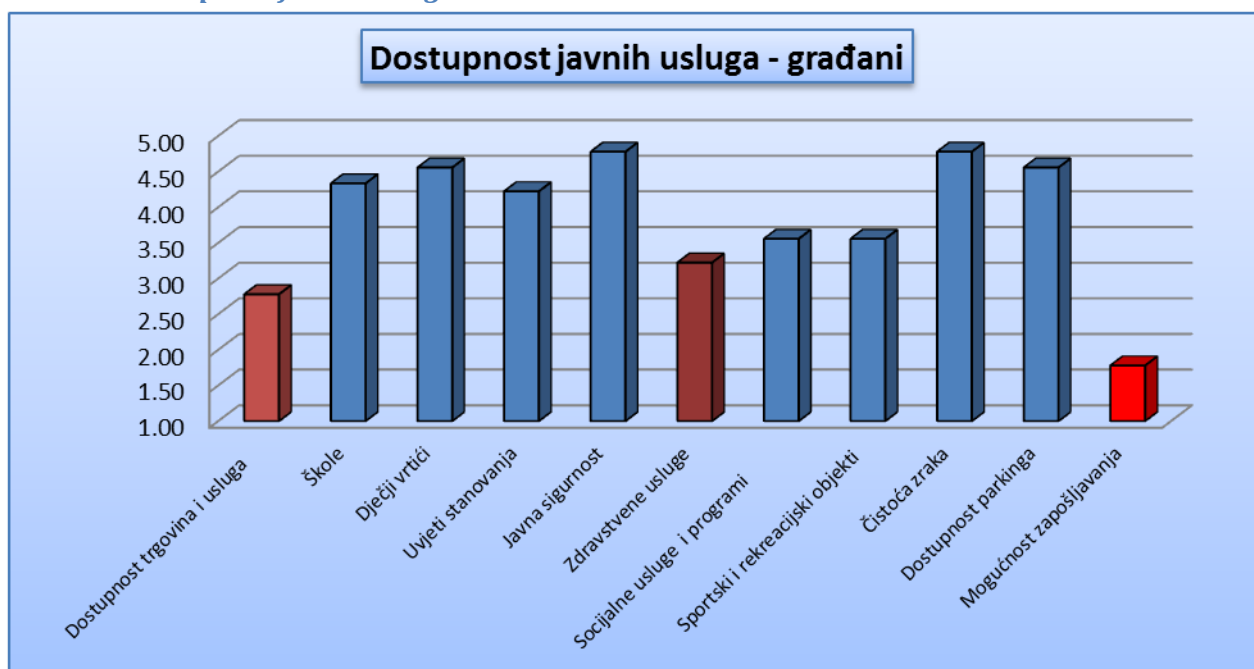

Kao dobrodošlu pomoć djelatnosti turizma najviše rangirana je pomoć u pripremi projekata za dobivanje bespovratnih EU sredstava pomoći.

Rezultati anketiranja građana

Ukupno je anketirano 10 građana koji su dali svoje ocjene glede dostupnosti javnih usluga, rada gradske Uprave, ocjene projekata za razvoja Grada, te svoje viđenje vizije i potencijala razvoja Grada.

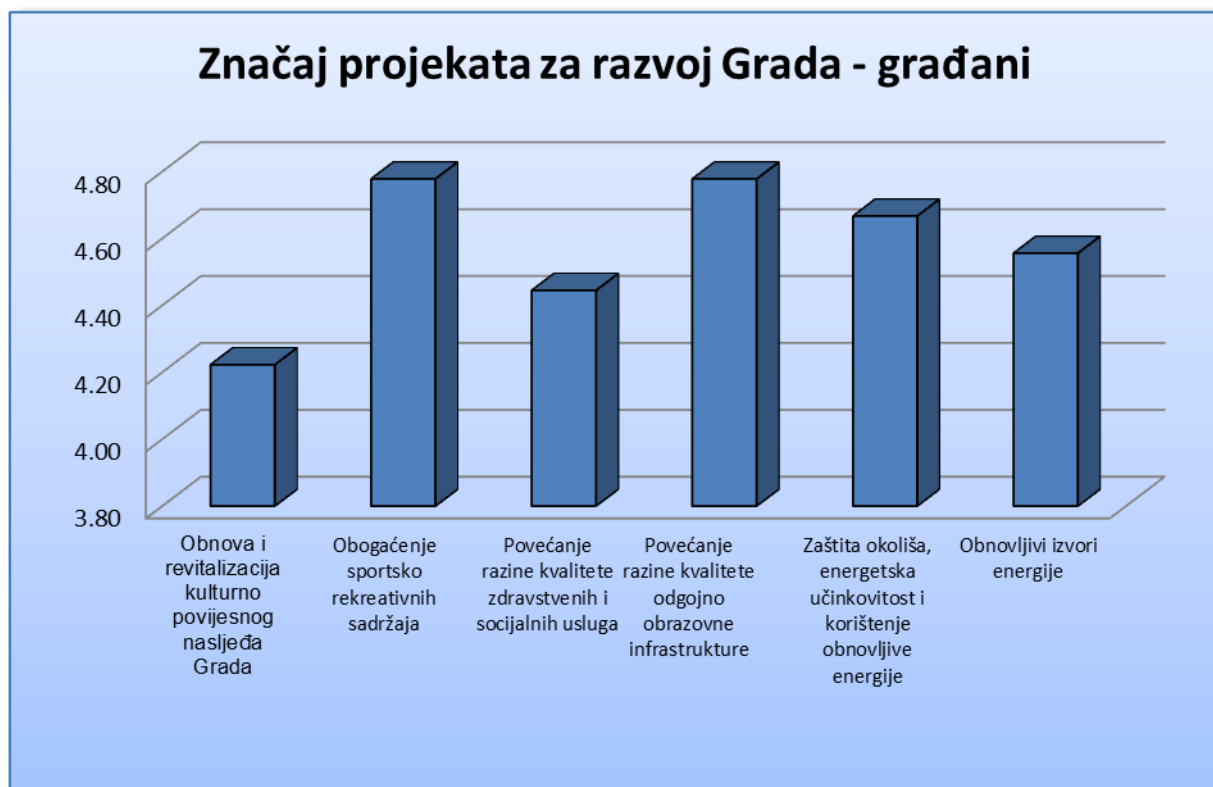
Slika 10: Dostupnost javnih usluga

Građani su najpozitivnije ocijenili područje okoliša i čistoće zraka, javne sigurnosti, predškolskog odgoja i škola. Najslabije ocjene je dobila mogućnost zapošljavanja, dostupnost trgovina, te zdravstvene usluge.

Građani su komunikaciju s gradskom Upravom ocijenili peticom, dok su svoja saznanja o dosadašnjoj strategije razvoja Grada ocijenili ocjenom 4,4.

Slika 11: Značaj pojedinih projekata za razvoj Grada

Svi ponuđeni projekti dobili su visoke ocjene – iznad 4,0. Najvišom ocjenom građani su ocijenili ulaganja u sportsko rekreativne sadržaje, te odgojno-obrazovnu infrastrukturu.

Slika 12: Vizija razvoja Grada

Oko 25% građana poljoprivredu vidi kao potencijal budućeg razvoja Grada, poslije poljoprivrede na drugom je mjestu turizam sa 18%, razvoj poduzetništva kao potencijal je ocijenilo 13% građana.

Od svih anketiranih iz svih pobrojanih skupina (MSP, poljoprivreda, turizam i građani) agregirani su i obrađeni podaci koji se odnose na ocjenu budućih razvojnih potencijala Grada Grubišnog Polja. Rezultati su prikazani na Slici 13. Sa Slike je vidljivo da ak 56,5% ispitanika kao najveći potencijal vidi poljoprivredu, 24,2% ih kao razvojni potencijal vidi turizam, dok ih 9,7% vidi prehrambenu i prerađivačku industriju. Kao potencijali navdeni su još i jačanje malih i srednjih poduztenika, te drvna industrija.

Slika 13: Potencijali razvoja Grada Grubišnog Polja

